

Zpráva o činnosti ČAD v roce 2005

V roce 2005 se Česká asociace dul nadále z plných sil soustředila na svůj dlouhodobý cíl -přispívat ke **zlepšení situace matek, dětí, otců a celých rodin v perinatálním období**, tedy v době těhotenství, při porodu a v prvním roce dítěte.

K dosažení tohoto cíle jsme pokračovaly ve svých základních aktivitách, kterými jsou organizování **kurzů pro duly**, podpora dulám ve výcviku i dulám, které již získaly osvědčení. Dělo se tak nejen prostřednictvím soukromých konzultací s konzultantkami nebo mezi dulami navzájem, ale též uskutečněním **rozšiřujících seminářů** pro duly a intervizních setkání, při nichž kolegyně sdílejí pracovní zkušenosti a společně hledají možná řešení obtížných situací.

Významným počinem byla **realizace dvou krátkých filmů** informujících veřejnost o práci dul a jejím významu. Přinášejí nejen rozhovory s jednotlivými dulami, ale též vyznání rodičů, lékaře a psycholožky. Třicetiminutový dokument Duly v Čechách a desetiminutový film Kdo je dula jsme natočily s režisérkou Lenkou Cingrošovou a jejich realizace byla podpořena **grantem Slovak Czech Women's Fund**. Kratší informativní film běží od prosince v čekárnách gynekologů a oba plánujeme využívat při besedách na veřejnosti i ve školách.

Úspěšná byla jednání zástupkyně ČAD s pražskou porodnicí v Podolí, kde je nyní (podobně jako na Bulovce a v některých mimopražských porodnicích) při porodu **oficiálně možný doprovod dvou osob**, tedy partnera či jiného blízkého člověka a duly zároveň. Vzhledem k možnému významu pro pozitivní vnímání porodu ženou i mužem a prokázaný přínos pomoci duly při porodu na další období pro celou rodinu, považujeme tuto skutečnost za poměrně významný krok při zlepšování podmínek, za jakých ženy v naší zemi přivádějí děti na svět. Rády bychom dosáhly toho, aby možnost podpory dulou spolu s blízkou osobou byla, v souladu s doporučeními WHO, ve všech porodnicích samozřejmostí pro všechny ženy, které si to přejí.

Důležitým mezníkem v naší činnosti bylo bližší **navázání kontaktů s dulami z jiných evropských zemí** a USA během mezinárodní konference s porodnickou tematikou v rakouském Grazu a dohoda na další výměně zkušeností, případně společných aktivitách. Seznámily jsme se také s významnou americkou porodní asistentkou a autorkou knih Inou May Gaskin a zatím předběžně ji pozvaly do Prahy.

Konečně pro zajištění naší další činnosti se jeví jako zásadní výsledek spolupráce spřízněných asociací sdružených ve Fontanele - Koalici za zlepšení služeb v mateřství a rodičovství. Jsme partnery o.s. Aperio – Společnost pro zdravé rodičovství a příjemcem **podpory z Evropského sociálního fondu (ESF)** v rámci Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 regionu hl.m. Prahy v 1. výzvě. Projekt s názvem **Fontanela - kurzy a vzdělávání lektorů, konzultantů a poradců v oblasti mateřství a rodičovství** potrvá dva roky (říjen 2005 - září 2007) a jeho cílem je vytvořit ucelený, jednotný a vzájemně kompatibilní balíček metodik a výukových materiálů pro lektory kurzů v mateřství a rodičovství (lektory předporodní přípravy), lektory pro kurzy porodních asistentek v primární péči, lektory aktivní a vědomé přípravy na mateřství, laktační poradce a konzultantky kurzů dul. (Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem, státním rozpočtem České republiky a rozpočtem hlavního města Prahy.) V jeho rámci plánujeme zrevidovat stávající obsah kurzu pro duly, vytvořit ucelenou metodiku a celkově ještě zvýšit úroveň přípravy dul pro praxi.

Do nadcházejícího roku jsme vstoupily s novým odhodláním nejen prohlubovat připravenost dul na práci s (budoucími) rodiči, ale zejména rozšiřovat mezi - nejen rodičovskou - veřejností **kvalitní informace** o těhotenství, porodu, šestinedělí a kojení podložené výzkumnými studiemi a prosazované např. Světovou zdravotnickou organizací (WHO) nebo Koalicí za zlepšení služeb v rodičovství (CIMS).

Ve výboru ČAD nadále pracovaly Vlasta Jirásková, Klára Borůvková a Míla Kramná, která činnost asociace koordinovala.

Statistika

V roce 2005 aktivně působilo v různých regionech ČR celkem 23 dul ČAD (tedy polovina z absolventek všech proběhlých kurzů pro duly), které doprovázely minimálně 1 ženu v těhotenství nebo při porodu. Celkově pracovaly s alespoň 660 klientkami. Z tohoto počtu žen jich 158 duly doprovázely u porodu ve třiceti porodnicích ČR (z celkového počtu 100 porodnic). 148 porodů proběhlo vaginálně, 10 porodů skončilo císařským řezem. Nejvíce klientek doprovázela k porodu Jana Vašková z Rožnova pod Radhoštěm – celkem 39.

15 dul doprovázelo u méně než pěti porodů. Duly ČAD pracovaly individuálně s minimálně 200 klientkami pouze v těhotenství a šestinedělí (tedy ne během porodu) a minimálně se 190 pouze v těhotenství. 13 žen, které nebyly u porodu dulo doprovázeny, se zpětně obrátilo na dula s požadavkem sdílet své zážitky z porodu. Kromě individuální práce s klientkami byly duly v kontaktu s množstvím (budoucích) rodičů při skupinových setkáních.

Podrobný výčet aktivit ČAD v roce 2005:

- Komunikace s ÚPMD v Praze Podolí o umožnění doprovodu duly jako druhé doprovázející osoby (spolu s otcem) – výsledkem bylo oficiální umožnění doprovodu duly a otce při porodu zároveň od ledna 2005.
- Výběr účastnic pátého běhu kurzu pro duly (leden 2005).
- Ukončení čtvrtého běhu kurzu pro duly (březen 2005), vyhodnocení zpětné vazby.
- Zahájení pátého běhu kurzu pro duly v dubnu 2005, průběžné udržování a rozvoj kurzu.
- Zorganizování **jarního setkání absolventek** kurzu pro duly a **valné hromady ČAD** v květnu 2005. Součástí setkání byl m.j. kazuistický seminář zaměřený na práci duly, promítání filmů a seminář s Doc. MUDr. Magdalénou Paulovou na téma kojení „patologických“ novorozenců – např. předčasně narozených dětí, kojenců s rozštěpy patra, s refluxem, se žloutenkou, s vrozenými vadami srdíčka, ledvin, neprosívajících novorozenců apod.
- V rámci setkání dul proběhly i závěrečné pohovory, při nichž další 5 dul získalo Osvědčení ČAD. Celkově máme 11 certifikovaných dul ČAD.
- V. Jirásková se v červnu spolu se zástupkyněmi organizací sdružených ve Fontanele zúčastnila **návštěvy několika porodních domů v Berlíně** a berlínského koordinačního centra porodních domů. Její článek věnovaný porodním domům vyšel v časopise Aperio.
- Letní pobyt dul v tee-pee v Českém Lese - v červenci.
- Pomoc slovenským kolegyním při zakládání asociace Slovenské duly. Lektorky ČAD vedly semináře v rámci nového kurzu pro duly na Slovensku.
- Zorganizování **podzimního setkání absolventek kurzu** pro duly v Brně v říjnu 2005. Na programu bylo sdílení zkušeností, řešení konkrétních situací z praxe – Bálintovská skupina, návštěva brněnské porodnice Na Obilním trhu a v neděli přednáška zástupkyň sdružení Magdalenium na téma násilí na ženách.
- Realizace **dokumentárního a informativního filmu Kdo je dula (30') a Duly v Čechách (10')** ve spolupráci s režisérkou Lenkou Cingrošovou. Filmy byly podpořeny grantem od nadace Slovak-Czech Women's Fund. Krátký film Duly v Čechách je od prosince 2005 promítán v čekárnách gynekologických ordinací.
- Spolupráce s redaktory časopisů při přípravě článků o dulách (Psychologie DNES, Maminka ad.).
- Spolupráce se studentkou humanitních studií FF UK Magdalénou Holancovou, která zpracovala bakalářskou práci s názvem „Dula v kontextu psychologie zdraví“.
- Spolupráce se spřízněnými sdruženími Aperio, ČAPA, a A-centrum v rámci společné asociace Fontanela - Koalice za zlepšení služeb v mateřství a rodičovství.

- Spolupráce s Hnutím za aktivní mateřství na přípravě výstavy Porod v art Factory, jejíž realizace byla posléze přesunuta z plánovaného termínu v říjnu na rok 2006.
- Získání grantu v rámci JPD 3: Jsme partnery o.s. Aperio – Společnost pro zdravé rodičovství a příjemcem **podpory z Evropského sociálního fondu (ESF)** v rámci Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 regionu hl.m. Prahy v 1. výzvě. Projekt s názvem **Fontanela - kurzy a vzdělávání lektorů, konzultantů a poradců v oblasti mateřství a rodičovství** potrvá dva roky (říjen 2005 - září 2007) a jeho cílem je vytvořit ucelený, jednotný a vzájemně kompatibilní balíček metodik a výukových materiálů pro lekory kurzů v mateřství a rodičovství (lekory předporodní přípravy), lekory pro kurzy porodních asistentek v primární péči, lekory aktivní a vědomé přípravy na mateřství, laktační poradce a konzultantky kurzů dul. (Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem, státním rozpočtem České republiky a rozpočtem hlavního města Prahy.)
- Do projektu Fontanela jsme byly zapojeny od listopadu, v průběhu listopadu a prosince jsme vytvořily Profil duly ČAD, harmonogram aktivit v rámci projektu a zahájily jsme společnou práci na metodice kurzu pro duly.
- K. Borůvková, M. Vnoučková, V. Nováková, M. Kramná a V. Jirásková se v rámci projektu Fontanela účastnily kurzu pro tutory, jehož cílem je zlepšit lektorské dovednosti.
- M. Kramná a V. Jirásková se zúčastnily **mezinárodní konferenci s porodní tematikou v rakouském Grazu** v říjnu 2005, navázaly a prohloubily kontakty se zahraničními odborníky (H. Goer, I. M. Gaskin, D. Pascali Bonaro, C. Ennig), osobně se seznámily s dulkami z řady evropských zemí (Rakousko, Německo, Švýcarsko, Maďarsko, Francie). Sepsání reportáže a její publikace na internetu.
- M. Kramná a V. Jirásková navštívily **porodní dům v Grazu**, M. Kramná o něm sepsala zprávu a rozšiřovala ji prostřednictvím internetu – říjen, listopad 2005.
- Šíření letáků o práci duly a aktivitách ČAD.
- Aktualizace a rozšíření webových stránek ČAD, zřízení interní rubriky pro duly a vytvoření „konference“.
- Vytvoření jmenovek s fotografií pro duly ČAD, kterými se nadále prokazují v porodnicích.
- Šíření textů mezinárodní Iniciativy „Matce přátelských porodních služeb“ a „Deseti otázek, na které se můžete zeptat“ mezi rodičovskou veřejností i mezi zdravotníky.
- Podpora distribuce a publicity knihy Porod s dulkou (ve spolupráci s nakladatelstvím One Woman Press).
- Besedy a promítání filmu Kdo je dula v různých regionech.
- Navázání spolupráce s malířkou a básničkou M. Kotkovou, použití reprodukce jejího obrazu na PF 2006 za ČAD, jednání o vytištění pohlednic s tematikou mateřství na podporu asociace.
- Adventní večírek dul a spřízněných osob proběhl v Porodním domě U Čápa v prosinci 2005.

Zpráva o hospodaření ČAD v r. 2005

Celkové příjmy činily 267 134,63 Kč; celkové výdaje byly 259 950,60 Kč.

Výsledkem hospodaření byl zisk ve výši 7 184,03 Kč.

*Vypracovaly V. Jirásková a M. Kramná
V Praze 7. 5. 2006*